

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ____ ” _____ 2017 року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

_____ **Регіональна економіка** _____
(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

_____ **бакалавр** _____
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

_____ **05 «Соціальні та поведінкові науки»** _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

_____ **051 «Економіка»** _____
(шифр і назва напрямку підготовки)

кваліфікації

_____ **бакалавр з економіки** _____
(шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра)

(шифр _____)
(за ОПІ чи № навчального плану)

Розроблено та внесено: _____ кафедра «Економіки і підприємництва» _____
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: __ доцент кафедри економіки і підприємництва, к.е.н.

_____ Шевченко Інна Юріївна _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «29» серпня 2017 р.
(номер) (та дата протоколу)

Зав. кафедрою ЕП, д.е.н., професор _____ Іванілов О.С.
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

«Узгоджено»

Декан факультету управління та бізнесу
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

професор _____ Дмитрієв І.А.
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)

«__» _____ 2017 року
(день) (місяць) (рік)

© _____, 2017 рік

© _____, 2022 рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Регіональна економіка» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка».

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань, умінь та уявлень щодо теоретичних і науково-методологічних засад регіонального розміщення продуктивних сил, формування регіональних соціально-економічних систем, економічного районування та управління регіональним розвитком в умовах трансформаційних процесів у національній економіці та активізації інтеграційних процесів.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і науково-методологічні засади регіонального розміщення продуктивних сил, формування регіональних соціально-економічних систем, економічного районування та управління регіональним розвитком.

1.3. **Основні завдання** вивчення навчальної дисципліни полягають у формуванні у студентів сукупності знань, навичок та уявлень щодо предмету дисципліни.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- еволюцію теорій регіональної економіки;
- методологію регіональної економіки;
- місце регіональної економіки в системі наук;
- принципи, фактори та закономірності розміщення продуктивних сил і формування економіки регіону;
- фактори та закономірності економічного районування;
- економічне районування України;
- регіональні особливості розвитку економічного (в тому числі природно-ресурсного, екологічного, демографічного, трудового, освітнього, наукового, інноваційного, підприємницького, виробничого, експортного, фінансового та інвестиційного) потенціалу України;
- напрями вітчизняної державної регіональної економічної політики та перспективи їх трансформації в контексті інтеграції України до Європейського Союзу.

вміти:

- застосовувати традиційні методи регіоналістики (метод системного аналізу, балансовий метод, картографічний метод, статистичний метод, метод економіко-математичного моделювання, метод соціально-економічного прогнозування, порівняльний метод, метод польових досліджень);
- ідентифікувати визначальні фактори регіонального розміщення продуктивних сил і формування регіонального економічного простору;
- розрізняти та характеризувати економічні райони;

- розраховувати міжрегіональну та внутрішньорегіональну диференціацію соціально-економічного розвитку;
- діагностувати проблеми та прогнозувати перспективи соціально-економічного розвитку регіонів;
- оцінювати конкурентоспроможність економіки регіонів;
- здійснювати комплексний аналіз економічного потенціалу регіонів;
- характеризувати пріоритетні напрями державної регіональної економічної політики;
- аналізувати ефективність державних цільових програм регіонального розвитку.

Міждисциплінарні зв'язки: Макроекономіка, Національна економіка, Соціальна економіка, Економіка галузевих комплексів, Державне регулювання економіки, Прогнозування соціально-економічних процесів

(вказати які дисципліни передують її вивчення, та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ¹
Кількість кредитів - 5 Кількість годин - 150	нормативна (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	4	6
Вид контролю:	екзамен	екзамен
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	32	12
- практичні, семінарські (годин)	32	10
- самостійна робота студентів (годин)	26	68
- екзамен (годин)	30	30
- курсова робота (годин)	30	30

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Регіональна економіка як наука і навчальна дисципліна _____

назва розділу 1

Тема 1. Теорії регіональної економіки _____

назва теми 1

Тема 2. Методологія регіональної економіки _____

назва теми 2

¹ Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа "заочна форма навчання" відсутня.

Розділ 2. Регіональні соціально-економічні системи _____

назва розділу 2

Тема 3. Принципи, фактори та закономірності регіонального розміщення продуктивних сил _____

назва теми 3

Тема 4. Регіональний економічний простір _____

назва теми 4

Тема 5. Економічне районування України _____

назва теми 5

Розділ 3. Економічний потенціал регіонів _____

назва розділу 3

Тема 6. Природно-ресурсний потенціал регіонів _____

назва теми 6

Тема 7. Екологічний потенціал регіонів _____

назва теми 7

Тема 8. Демографічний потенціал регіонів _____

назва теми 8

Тема 9. Трудовий потенціал регіонів _____

назва теми 9

Тема 10. Освітній потенціал регіонів _____

назва теми 10

Тема 11. Науковий і інноваційний потенціал регіонів _____

назва теми 11

Тема 12. Підприємницький потенціал регіонів _____

назва теми 12

Тема 13. Виробничий потенціал регіонів _____

назва теми 13

Тема 14. Експортний потенціал регіонів _____

назва теми 14

Тема 15. Фінансовий потенціал регіонів _____

назва теми 15

Тема 16. Інвестиційний потенціал регіонів _____

назва теми 16

Розділ 4. Регіональна економічна політика _____

назва розділу 4

Тема 17. Державна регіональна економічна політика _____

назва теми 17

Тема 18. Програмування соціально-економічного розвитку регіонів _____

назва теми 18

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Законодавчі акти:

1. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» // Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 51. – С. 548.
2. Закон України «Про засади державної регіональної політики» // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 13. – С. 90.
3. Указ Президента України «Про Концепцію державної регіональної політики» № 341/2001 від 25 травня 2001 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/341/2001>. – Заголовок з екрану.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» № 385 від 6 серпня 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-п>. – Заголовок з екрану.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про запровадження оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку регіонів» № 476 від 20 травня 2009 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/476-2009-п>. – Заголовок з екрану.
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених Стратегії і плану заходів» № 931 від 11 листопада 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/931-2015-п>. – Заголовок з екрану.
7. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації» № 79 від 31 березня 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0632-16>. – Заголовок з екрану.

Базова література:

8. Каїра З.С. Розміщення виробничих сил: стратегія та практика: Навчальний посібник / З.С. Каїра, А.І. Омельянчук, О.С. Поважний. – Донецьк : Альфа-прес, 2006. – 320 с.
9. Лишиленко В.І. Регіональна економіка: Підручник / В.І. Лишиленко. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 384 с.

Додаткова література:

10. Аванесова Н.Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: Підручник / Н.Е. Аванесова. – Х. : Щедра садиба плюс, 2015. – 223 с.

11. Іщук С.І. Регіональна економіка: Теорія. Методи. Практика: Підручник / С.І. Іщук, О.В. Гладкий. – К. : Знання, 2013. – 447 с.
12. Ковтун О.І. Регіональна економіка: Навчальний посібник для самост. вивч. дисципліни / О.І. Ковтун. – Львів : Новий Світ, 2012. – 162 с.
13. Мартусенко І.В. Регіональна економіка: Підручник / І.В. Мартусенко, Б.В. Погріщук. – Тернопіль : Крок, 2015. – 626 с.
14. Посилкіна О.В. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: Навчальний посібник / Посилкіна О.В., Доровський О.В., Баран Н.Й., Літвінова О.В. – Х. : Вид-во НФаУ, 2014. – 238 с.

Інформаційні ресурси:

15. Комплексна регіональна статистика. Статистичні дані Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Заголовок з екрану.
16. Багатогалузева статистична інформація. Регіональна статистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Заголовок з екрану.
17. Шевченко І.Ю. Тестові завдання з дисципліни «Регіональна економіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnyata-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva>. – Заголовок з екрану.
18. Шевченко І.Ю. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Регіональна економіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnyata-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva>. – Заголовок з екрану.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

(перелік засобів контролю успішності навчання студентів, які застосовуються: тести, екзаменаційні білети, тощо)

Формування системи теоретичних знань студентів здійснюється шляхом проведення лекцій. Проведення практичних занять, консультацій і самостійної роботи студентів забезпечує формування необхідних умінь та уявлень. Поточний контроль здійснюється на лекціях у формі опитування; на практичних заняттях – опитування, діалогу, групового обговорення тематичних питань, самостійної та курсової роботи; у час окремого розкладу занять – за допомогою тестових завдань. Підсумковий контроль з дисципліни – екзамен (проводиться за екзаменаційними білетами).

Розробники програми: ___доцент кафедри економіки і підприємництва, к.е.н. ___

Шевченко Інна Юріївна

(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2- екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №___ від __.06.2015 р.